

Nieuw Nederlands onderzoek in noordoost-Jordanië

Het noordoosten van Jordanië wordt gekarakteriseerd door een ruige en moeilijk toegankelijke steenwoestijn, afgewisseld met eindeloze grind- en zandvlaktes – de zogenaamde Black Dessert. Die naam dankt het gebied aan de zwarte basaltrotsen die het oppervlak van deze woestenis grotendeels bedekken. Vanwege de harde klimatologische omstandigheden – gloeiendhete zomers en meedogenloze winters met een jaarlijkse regenval van minder dan 50 centiliter - heeft men lang aangenomen dat dit gebied slechts spaarzaam bewoond is geweest. Een team van Nederlandse archeologen onder leiding van prof. Peter Akkermans van de Leidse universiteit heeft aangetoond de Black Dessert desondanks een opmerkelijk rijk en breed scala aan bewoningssporen van allerhande aard en uit alle periodes bevat. Zo ontdekten zij de resten van grote en kleine kampplaatsen, ronde stenen bouwwerken, spectaculaire grafmonumenten, en kilometerslange jachtinstallaties. Heel bijzonder zijn de duizenden rotstekeningen en inscripties in Safaitisch schrift, daterend uit de eerste eeuwen van onze jaartelling.

Grootschalig onderzoek leert weer meer over bronstijd West-Friesland

De afgelopen maanden werden bij Grootebroek in West-Friesland op grote schaal opgravingen gedaan in een gebied waar een nieuwe wijk zal worden gerealiseerd. De opgraving werd uitgevoerd door ADC ArcheoProjecten in samenwerking met Archol. 'West-Friesland heeft een rijke onderzoeksgeschiedenis', vertelt archeoloog Wouter Roessingh. 'Dit is een bijzonder archeologisch gebied. Er zijn veel

sporen uit de bronstijd en door de grondamenstelling zijn vondsten vaak goed geconserveerd. Bovendien bleven mensen in dit gebied vaak langere tijd op één plek wonen. Soms vinden we vier of vijf boerderijen boven elkaar.' De opgraving in Grootebroek is wat Roessingh betreft dan ook een kers op de taart: 'We konden een groot aaneengesloten vlak onderzoeken, waardoor we veel inzicht krijgen in de wijze waarop men in de bronstijd het woongebied inrichtte.'

Een museum in oorlogstijd

Het Rijksmuseum van Oudheden, dat dit jaar 200 jaar bestaat, kende in die twee eeuwen talloze hoogtepunten maar ook enkele diepe dalen. Het diepste dal vormde ongetwijfeld de periode tussen 1939 en 1945. In die donkere oorlogsjaren werd het museum niet alleen geconfronteerd met de directe materiële gevolgen van het oorlogsgeweld, maar de directie moest ook vijf jaar lang behoedzaam manoeuvreren om te beletten dat de bezetters het museum zouden gaan misbruiken voor hun nationaalsocialistische propaganda. En om te voorkomen dat de collectie door oorlogsgeweld zou worden beschadigd of in verkeerde handen zou vallen.

Dit nummer verschijnt omstreeks **24 augustus**. Dit nummer thuis ontvangen? Ga dan naar: www.archeologieonline.nl/abonnement.

Colofon

Verschijsing 6 maal per jaar
ISSN 15667553
UITGAVE Virtumedia
Postbus 595
3700 AN Zeist
Tel: 030 692 06 77
Fax: 030 691 33 12
www.archeologieonline.nl

Uitgever: Pepijn Dobbelaer
Bladmanagement: David Veldman
dveldman@virtumedia.nl

REDACTIEADRES

Koraaldijk 133
4706 KG Roosendaal
Tel: 0165 541 010; 06 275 904 11
loulichtenberg@gmail.com
redactie@archeologieonline.nl

Hoofredacteur: Lou Lichtenberg
Adjunct-hoofredacteur, eindredactie: Ineke Geraerds

MEDEWERKERS

Luc Amkreuz, René Asselbergs, Corien Bakker, René van Beek, Dave Boots, Tom Buijtdorp, Jan Erik Burger, Arnold Carmiggelt, Guido Creemers, Mia Dekeersmaeker, Mariska Doesburg, Esdor van Elten, Astrid Engels, Evert van Ginkel, Ruurd Halbertsma, Charlotte Kleyn, Riemer Knoop, Ruurd Kok, Helbertijn Krudop, Lizet Kruyff, Jan Kuipers, Jacobine Melis, Han Mulder, Olivier Nieuwenhuysse, Sander Out, Lucas Petit, Rénie van der Putte, Mark Rammers, Maarten Raven, Dick Roetman, Ad van Schaik, Els Seymour, Theo Toebosch, Leo Verhart, Joost Vermeulen, Vincent van Vilsteren, Benno Vranken, Lara Weiss, Annemariëke Willemsen

FOTOGRAFIE

Tenzij anders vermeld: Coral Press

BASISONTWERP EN VORMGEVING

Twin Media bv, Rimke Bartels, Simon van Kessel

DRUK

Veldhuis Media B.V., Raalte

ADVERTENTIES

Albert van Kuijk, Tel: 030 693 38 22
avankuijk@virtumedia.nl

UITGEVER BELGIË

Virtumedia, Pepijn Dobbelaer
Georges Ottenbourgsstraat 4/2.01
3500 Hasselt

DISTRIBUTEUR

Aldipress, www.aldipress.nl

ABONNEMENTEN

Voor vragen over abonnementen:
Uitgeverij Virtumedia, t.a.v. Archeologie Magazine, Postbus 595, 3700 AN Zeist, Nederland.
Tel: +31(0)85-0407400
E-mail: klantenservice@virtumedia.nl

Archeologie Magazine is een vakblad over archeologie, geschiedenis en cultuur en verschijnt 6x per jaar. Opzegging dient schriftelijk te geschieden, uiterlijk twee maanden voor afloop van de abonnementsperiode. Abonnementenprijzen: Nederland & België jaarabonnement (6 nrs) € 45,40 (bij machtiging € 41,95) | Studenten € 27,50 | Europa / Wereld € 63,40 (bij machtiging € 59,95)
© Copyright 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Door het opnemen van advertenties doet de redactie van Archeologie Magazine c.q. de uitgever geen aanbeveling van de daarin vermelde diensten of producten.